

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA**

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО
НЕПОДКУПНОСТИ РЕСПУБЛИКИ МОЛDOVA**

INSPECTORATUL DE INTEGRITATE

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

**ACT DE CONSTATARE
nr. 232/17**

mun. Chișinău

24 mai 2022

Inspector principal de integritate al Inspectoratului de Integritate al Autorității Naționale de Integritate, Andrian FETESCU, examinând materialele dosarului de control privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, inițiat în privința dlui Popa Ion, IDNP: [REDACTED], domiciliat în [REDACTED], primar al satului Negureni r-ul Telenești, în temeiul art. 35 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, a întocmit prezentul act de constatare, prin care,

C O N S T A T Ă :

La data de 04.11.2021 în cadrul Autorității Naționale de Integritate a fost înregistrată sesizarea nr. 10501, în conformitate cu prevederile art.30 din Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, sesizarea mi-a fost repartizată aleatoriu prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor la 04.11.2021.

Potrivit, sesizării și informațiilor anexate la aceasta, dl Popa Ion primar al comunei Negureni r-ul Telenești ar fi admis încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese, or potrivit datelor contabile s-a constatat că, Primăria comunei Negureni, pentru înstăinarea lemnului de foc în persoana primarului, urma să înstrăineze aceste bunuri conform actului juridic (contract).

Autorul sesizării menționează că, de facto realizarea a 20 m³ lemn de foc către SRL „Poliglia” au fost doar prin facturi de expediție, iar factura de expediție seria WA1936422 din 24.02.2021 eliberată de către primărie în adresa SRL „Poliglia” privind realizarea a 20,0 m³ lemn de foc este semnată numai de către contabilul șef al Primăriei.

Menționează, autorul sesizării că Primarul comunei Negureni r-ul Telenești nu a încheiat un contract cu SRL „Poliglia”, contrar prevederilor art.77 alin. (2), (3) din Legea nr.436/2006 privind administrația publică locală, pe motiv de eschivare de la declararea conflictului de interese în care s-a aflat cu rudele de gradul I, dat fiind faptul aflării în conflict de interese cu agentul economic menționat.

La 25 noiembrie 2021, conform procesului verbal de inițiere a controlului, în temeiul prevederilor art. 31 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, în privința dlui Popa Ion, primar al comunei Negureni r-ul Telenești, a fost inițiat controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese.

Prin scrisoarea nr. 04-17/6915 din 25 noiembrie 2021, dl Popa Ion a fost informat despre inițierea în privința sa a controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese și despre drepturile prevăzute la art. 32 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate.

Conform informației publice reflectate pe situl cec.md, s-a constatat că dl Popa Ion a fost ales în calitate de primar în comuna Negureni r-ul Telenești în urma alegerilor locale generale din

anul 2019, iar prin hotărârea din 11 noiembrie 2019 nr.3-190/2019 a Judecătorei Orhei (sediul Telenești) i-a fost validat mandatul de primar.

Potrivit materialelor anexate la sesizarea inițial depusă, precum și a conexării sesizării suplimentare înregistrate în cadrul Autorității la 04 noiembrie 2021 cu nr. 10501 la 09 noiembrie 2021 cu nr.10686 și la 22 aprilie 2022 cu nr.04/5, s-a constatat că:

- La 24 februarie 2021, a fost semnată factura de expediție seria WA1936422 numai de către contabilul-șef al Primăriei.
- La 13 ianuarie 2020 – dl Popa Ion, în calitate de primar al comunei Negureni r-ul Telenești, a semnat contractul de arendă a terenurilor cu SRL „Poliglia” în persoana administratorului dna [REDACTED].
- La 11 ianuarie 2021- dl Popa Ion, în calitate de primar al comunei Negureni r-ul Telenești a semnat contractul de arendă a terenurilor cu SRL„Poliglia” în persoana administratorului dna [REDACTED].
- La 13 aprilie 2022 a soluționat cererea depusă de SRL„Poliglia” (al cărui fondator este) și a emis decizia nr.02-1-7/8 din 13 aprilie 2022 cu privire la constituirea comisiei pentru constatarea pagubelor cauzate culturilor agricole, prin care singur sa inclus în calitate de președinte a comisiei respective.

În conformitate cu prevederile art. 3 alin. (1) lit. a) din Legea 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, dl Popa Ion, deținând o funcție de demnitate publică, *este subiect al declarării averii și intereselor personale.*

Potrivit art. 2, din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, conflict de interese reprezintă situația în care subiectul declarării are un interes personal ce influențează sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii;

interes personal este orice interes material sau nematerial al subiectului declarării ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale;

Conform art. 12, alin. (3) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, conflictul de interese real apare în cazul în care subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sânt apropiate, persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

În conformitate cu art. 12, alin. (7) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, dl Popa Ion, exercitând mandatul de primar al comunei Negureni r-ul Telenești, era obligat să informeze Autoritatea Națională de Integritate imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, despre conflictul de interese în care se află și să nu rezolve cererea/demersul, să nu emită actul administrativ, să nu încheie, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, actul juridic, să nu ia sau să nu participe la luarea deciziei în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică până la soluționarea conflictului de interese.

În conformitate cu art. 12, alin. (10) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, conflictul de interese consumat reprezintă fapta subiectului declarării de rezolvare a unei cereri/unui demers, de emitere a unui act administrativ, de încheiere directă sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, de luare sau de participare la luarea unei decizii în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică cu încălcarea prevederilor alin. (4) și (7).

Potrivit art. 14, alin. (2) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, soluționarea unui conflict de interese real se face prin examinarea situației de conflict și prin determinarea și aplicarea opțiunii pentru soluționarea conflictului. Conflictul de interese real

se soluționează de către subiectul declarării, conducătorul organizației publice, Autoritatea Națională de Integritate sau Consiliul de Integritate, după caz.

Conform art. 14, alin. (3) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, *până la soluționarea conflictului de interese real, subiectului declarării, în persoana dlui Popa Ion, îi este interzisă întreprinderea oricărei acțiuni pe cauza dată, cu excepția abținerii.*

Potrivit art. 23, alin. (4) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, *fapta subiectului declarării în privința căruia s-a constatat că acesta a soluționat o cerere/un demers, a emis sau a adoptat un act administrativ, a încheiat, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, un act juridic, a luat o decizie sau a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese constituie temei pentru răspunderea contravențională sau penală și pentru revocarea, destituirea sau, după caz, încetarea mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu ale subiectului în cauză.*

În urma examinării materialelor acumulate în dosarul de control, inspectorul de integritate a stabilit că la 24 februarie 2021, de către contabilul-șef al primăriei a fost semnată factura de expediție nr.WA1936422 privind realizarea a 20,0 m³ lemn de foc în adresa SRL „Poliglia” unde administrator este dna [REDACTAT].

Este de menționat că, potrivit prevederilor Legii contabilității nr.113 din 27.04.2007, precum și pct.6 din Anexa nr.2 la Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.294/1998, conducătorul entității publice poartă răspunderea pentru starea evidenței, păstrării și utilizării formularelor cu regim special. La realizarea lemnului de foc primarul comunei Negureni r-ul Telenești dl Popa Ion contrar prevederilor art.77 alin.(2) și (3) din Legea privind administrația publică locală n-a întocmit acte juridice privind realizarea lemnului de foc, precum și n-a realizat lemnul prin licitație publică organizată în condițiile legii. În acest sens inspectorul de integritate, menționează că în vederea eludării de la declararea de către Popa Ion a conflictului de interes real conform art. 12, alin. (7) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale ultimul nu întocmit acte juridice privind realizarea lemnului de foc, nu a realizat lemnul prin licitație publică, precum și nu a semnat factura de expediție nr.WA1936422 aceasta fiind semnată doar de contabilul-șef al instituției.

Totodată, la materialele dosarului de control sunt anexate și contractele de arendă a terenurilor semnate de către dl Popa Ion primar al comunei Negureni r-ul Telenești și administratorul SRL „Poliglia” [REDACTAT] din data de 13 ianuarie 2020 și 11 ianuarie 2021.

La 11 ianuarie 2022, 26 ianuarie 2022 și la 28 aprilie 2022 în conformitate cu art. 37 alin. (4) și 33 alin. (6) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, prin scrisoarea nr. 04-17/147 recepționată la 27 ianuarie 2022 și scrisorile nr. 04-17/446 și 04-17/2459 fiind refuzate de a fi recepționate dl Popa Ion a fost invitat la sediul Autorității Naționale de Integritate, să prezinte punctul de vedere asupra eventualei încălcări a regimului juridic privind conflictele de interese, manifestată prin intermediul unei persoane terțe și anume a semnării doar de către contabilul-șef, a facturii de expediție nr.WA1936422 privind realizarea a 20,0 m³ de lemn în care a avut interese personale, precum și prezentarea punctului de vedere asupra eventualei încălcări a regimului juridic privind conflictele de interese, manifestată prin încheierea și semnarea contractelor de arendă a terenurilor la data de 13 ianuarie 2020 și 11 ianuarie 2021 de către dl Popa Ion și administratorul SRL „Poliglia” dna [REDACTAT] (mama sa) cât și asupra eventualei încălcări a conflictului de interese manifestat prin examinarea cererii depuse de SRL „Poliglia” la data de 08 aprilie 2022 și emiterea deciziei nr.02-1-7/8 din 13 aprilie 2022 urmare a examinării cererii din 08 aprilie 2022.

În acest sens, dl Popa Ion a expediat o cerere la data de 09 februarie 2022 semnată olograf prin intermediul poștei electronice prin care solicita prelungirea termenului de a prezenta punctul său de vedere, în legătură cu fracturarea piciorului drept anexînd și acte confirmative, însă nici până în prezent nu a prezentat punctul de vedere vis-a-vis de eventuala încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese.

Prin urmare, inspectorul de integritate concluzionează că dl Popa Ion, exercitînd mandatul de primar al comunei Negureni r-ul Telenești a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, manifestat prin neinformarea în conformitate cu art. 12, alin. (7) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, în termen de 3 zile de la data constatării, în scris,

Autoritatea Națională de Integritate despre conflictul de interese real în care se află și nesoluționarea în conformitate cu art. 14, alin. (3) și (4) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, a conflictului de interese real, prin eludarea de la declarare și soluționarea a conflictului de interese real și semnarea prin intermediul unei persoane terțe a facturii de expediție nr. WA1936422 privind realizarea a 20,0m³ de lemn în care are interese personale și care vizează persoană juridică unde calitatea de administrator o are dna [REDACTED] (mama sa), din următoarele considerente:

Conform, legii contabilității nr.133 din 27.04.2007 precum și pct.6 din Anexa nr.2 la Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr.294/1998 conducătorul entității poartă răspundere pentru starea evidenței, păstrării și utilizării formularelor cu regim special. Cu alte cuvinte inspectorul de integritate, menționează că dl Popa Ion primar al comunei Negureni r-ul Telenești fiind ordonatorul bugetului primăriei era obligat să semneze factura de expediție nr.WA1936422 privind realizarea a 20,0 m³ de lemn, fapt pentru care era obligat să declare conflictul de interese real la Autoritatea Națională de Integritate și în termen de 3 zile Autoritatea să-i ofere soluția legală de rezolvarea a conflictului de interese real în care s-a aflat.

Referitor la încheierea/semnarea contractelor de dare în arendă a terenurilor încheiate la data de 13 ianuarie 2020 și 11 ianuarie 2021 în care, dl Popa Ion are interese personale și care vizează persoană juridică cu care are relații patrimoniale, este de menționat că:

- Încheierea contractelor este demonstrată prin semnarea de către dl Popa Ion în calitatea sa de primar al comunei Negureni r-ul Telenești și dna [REDACTED] administrator la SRL „Poliglia”, însă potrivit art. 14, alin. 3 din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, *până la soluționarea conflictului de interese real, subiectului declarării*, în persoana dlui Popa Ion *îi este interzisă întreprinderea oricărei acțiuni pe cauza dată, cu excepția abținerii*.
- Semnarea contractelor care vizează persoana juridică cu care are relații patrimoniale, este de menționat că la SRL „Poliglia” fondator este însăși dl Popa Ion, iar administrator este dna [REDACTED] (mama sa).

Referitor la examinarea cererii depuse de către SRL „Poliglia” la data de 08 aprilie 2022 și emiterea deciziei nr.02-1-7/8 din 13 aprilie 2022 în care, dl Popa Ion are interese personale și care vizează persoană juridică cu care are relații patrimoniale, este de menționat că:

- Examinarea cererii este demonstrată prin adresarea de către SRL „Poliglia” în persoana administratorului [REDACTED] către primarul comunei Negureni r-ul Telenești Popa Ion, precum și emiterea dispoziției nr.02-1-7/8 din 13 aprilie 2022 cu privire la constituirea comisiei pentru constatarea pagubelor cauzate culturilor agricole unde sa inclus singur în calitate de președinte al comisiei respective.

Potrivit art. 38 alin (1) lit. a) Legea 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, în urma controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorul de integritate emite un act de constatare prin care stabilește că persoana supusă controlului nu a declarat și nu a soluționat conflictul de interese sau a emis/adoptat un act administrativ, sau a încheiat direct ori prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, sau a luat personal o decizie ori a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese.

Conform art 39 alin. (1) lit. b), în cazul în care se constată nedeclararea sau nesoluționarea unui conflict de interese ori încălcarea regimului juridic al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorul de integritate după caz, emite un act de constatare în care solicită încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale subiectului declarării și aplică pentru acesta interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică.

Alin. (2) din conținutul art. 39 din Legea 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, statuează că inspectorul de integritate decide dacă dispune măsurile menționate la alin. (1) lit. b) în funcție de gradul de vinovăție al subiectului declarării, de natura abaterii, de numărul și durata abaterilor, de comiterea unor abateri similare anterior, de prejudiciul adus interesului public și de funcția publică deținută.

Deasemenea, conform art. 39 alin. (5) la aprecierea faptului dacă sunt aduse daune interesului public se va ține cont în principal de caracterul sistematic sau unitar al abaterii, de numărul de persoane afectate, de mărimea prejudiciului material cauzat, de consecințele abaterii la nivel local, național sau internațional, de afectarea reputației autorității/instituției publice sau a bunei funcționări a acesteia, precum și de alte circumstanțe care ar afecta interesul public.

Conform celor stabilite în cadrul acțiunilor control, prin inacțiunile sale subiectul declarării a încălcat regimul juridic al conflictului de interese nesoluționată în termenul legal, totuși la caz nu au fost întrunite toate criteriile de individualizare enumerate în conținutul art. 39 alin. (2) și art. 39 alin. (5) din Legea 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale pentru a solicita încetarea raporturilor de serviciu al subiectului declarării și aplica interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică.

În circumstanțele examinate care vizează faptele admise de dl Ion Popa, acesta a manifestat o vădită neglijență, prin omiterea luării precauțiilor/măsurilor cerute de îndeplinirea unei obligații legale, fără a fi în prezența unei intenții directe.

În continuare, reieșind din informația consultată prin intermediul Sistemului Informațional Automatizat „E-Integritate”, se atestă că subiectul declarării vizat nu a avut abateri similare anterior pe domeniul de competență al Autorității Naționale de Integritate.

Succesiv, în circumstanțele de fapt elucidate, deși a fost afectat prestigiul și reputația autorității publice, dar și funcția publică deținută, cu toate acestea nu au fost posibil de stabilit și estimat numărul de persoane afectate, mărimea prejudiciului material cauzat, or, abaterea a fost admisă la nivel local, fără a se răsfrânge la nivel național/internațional și asupra interesul public general.

Având în vedere criteriile specifice care urmează a fi întrunite în vederea solicitării încetării raporturilor de serviciu, ținând cont de prevederile art. 73 alin. (4) din Legea 100/2017 cu privire la actele normative care statuează că *au efect retroactiv doar actele normative prin care se stabilesc sancțiuni mai blânde*, în conformitate cu prevederile art. 19 și 35-38 din Legea 132/2016 inspectorul de integritate –

DECIDE:

1. Se constată că dl Popa Ion, exercitând mandatul de primar al comunei Negureni r-ul Telenești a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, manifestat prin neinformarea și nedeclararea în termenul legal a conflictului de interese în care s-a aflat în situațiile descrise în partea descriptivă a prezentului act.
2. Se atenționează dl Ion Popa de a depune maximă diligență în vederea neadmiterii pe viitor a unor abateri similare
3. Se aduce la cunoștința dlui Popa Ion, actul de constatare și se informează despre dreptul de a-l contesta în termen de 30 zile de la emitere, la Curtea de Apel Chișinău, MD-2043, mun. Chișinău, str. Teilor, 4.

**Inspector principal de integritate
al Inspectoratului de Integritate**

Andrian FETESCU